ŞUBAT
1975
YIL 1 SAYI 11
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

GENEL KURULUMUZ FAŞİST SALDIRILARA VE MİLLİYETÇİ CEPHEYE KARŞI ÇIKTI

Şubemiz 16. Genel Kurulu 20 Ocak 1975 Pazar günü saat 10.00'da Galatasaray Lisesi konferans salonunda yapıldı. Önceki genel kurullara oranla daha çok sayıda üyemizin ilgiyle katıldığı kongremiz ülkemizin ve üyelerimizin sorunlarının yurtsever açıdan dile getirildiği bir forum niteliğinde sürmüştür.

Şube başkanımız Yüksel Birdal, 15. Dönemyönetim kurulumuzun çalışma raporunda da yer alan sunuş konuşmasında özetle "Ceza Kanununun 141, 142 ve 146. maddelerinin yalnızca emekçi sınıflar aleyhine tek taraflı olarak işletildiğini, çalışanların ekonomik baskı altında ve demokratik haklardan yoksun tutulduğunu, ülkemizin ABD emperyalizmiyle birlikte şimdi AET emperyalizminin de boyunduruğu altına sokulduğunu" belirtmiş, teknik elemanların ilerici birliğinin sağlanmasının zorunluluğunu, elektrik mühendislerinin sorunlarının ancak çalışanların gerçek iktidarı döneminde çözüme ulaştırılacağını açıklamış ve sözlerini "Sorunlarımız, halkımızın sorunlarının, mücadelemiz, halkımızın mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır." diyerek bitirmiştir.

Daha sonra kabul edilen bir önerge uyarınca genel kurulumuzu izleyen konuklara söz verilmiştir.

ÖZTÜRK KONUŞUYOR

İlk konuşmayı yapan

Sonu 8'de

memurlar sendikal hak istiyor

Başbakan Sadi Irmak, Cumartesi tatilinin kaldırılması ve katsayının 9'a çıkarılmasına ilişkin açıklamasını yaptığı günlerde, DPT, Devlet memurları nı konu alan ilginç bir rapor hazırladı ve katsayının 9'a çıkarılmasının yeterli olmadığını saptadı.

Raporda: 1970'de temeli atılan personel rejiminin iki temel ilkesi olan

- Eşit işe eşit ücret
- Memurları fiyat artışlarından korumak

ilkelerinin 1974 yılı sonuna kadarki uygulamada gerçeleşemediği, memurların yoksullaşma sürecinin hızlandığı belirtiliyor.

Rapora göre:

"1970-1974 arasında fiyatladaki % 112 artış'a karşılık katsayının 7'den 8'e çıkarılması ile ancak%14 zam sağlanabildi. (fiyat artışlarının karşılanamaması sından dolayı) Dört yıllık süre içinde gerçek memur maaşları yarı yarıya azaldı. Bu yüzden, memurların satın alma gücünü 1970'deki düzeyde tutabilmek için bu yıl katsayının 8'den 15'e çıkarılması' gerekiyor."

MEMURLARIN SENDİKALAŞMA İSTEMLERİ ARTIYOR

Artan hayat pahalılığı karşısında, her geçen gün biraz daha yoksullaştıkları resmi kaynaklar tarafından da saptanan memurların sendikalaşma istemleri artmaktadır.

Memurların önemli bir kesimi olan öğretmenlerin tek örgütü Töb-der, "memurların sendikalaşması konusunu gündemine almış ve bu konuda çeşit-

Sonu 8'de

başyazı

elektrik kısıntılarının gerçek nedeni

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın açıklamasıyla bütün yurtta elektrik kısıntısı yeniden başladı. Sayın Bakan'ın açıklamasına göre; Ambarlı Santralında bir kazan patladığı, Keban'daki dört üretim biriminden yalnızca bir tanesi %75 verimle çalışabildiği için bu kısıntıya gidilmektedir.

Aslında, son günlerde kamuoyunu yakından ilgilendiren ve sosyal yaşantımıza somut olarak yansıyan bu sorun, birkaç santralın arızalanmasından çok daha önemli nedenlere dayanmaktdır.

Siyasi iktidarı elinde bulunduranlar soruna geçici ve emperyalizmin dikte ettirdiği çözümler getirerek enerji konusunu bugünkü çıkmaza getirmişlerdir. Bu konuda yapilan plânlamalarda ülke çıkarı gözetilmemiş ve birincil enerji kaynaklarının seçiminde büyük linyit ve hidroelektrik potansiyelimizi değerlendirmek yerine akaryakıta dayalı enerji üretimi öngörülmüştür. Bu güdümlü politikaya karşı ilerici güçlerce verilen mücadele, petrol ürünlerinin elektrik üretimindeki yerini 1962'de %7,6 dan 1972'de %39,8 e çıkılmasını önleyememiştir.

Keban şantiyesinde meslekle ilgisi olmayan, eğitim düzeyi düşük, yeteneksiz yabancı elemanlar 50 - 80 bin lira arasında çok yüksek ücretlerle sorumlu mevkilerde çalıştırılmışlar ve bundan dolayı 28.10.1974 tarihinde birinci ünitenin uyarma sistemi montaj hatası yüzünden yanmıştır. Yine montaj hatası yüzünden generatör şaftındaki salınım, yataklarda fazla ısınmaya sebep olmuş ve çalışması tehlikeli görülen ikinci ünite de devre dışı bırakılmıştır. Üçüncü ünite ise deney çalışmalarındaki kurutma işlemi sırasında generatör sargıları yanarak kullanılmaz hale gelmiştir.

Kısacası Keban'da 2 milyarlık projenin 6 milyara çıkmasından; enjeksiyon, sondaj, inşaat ve deney çalışmalarındaki bütün arızalardan yabancı müşavir, müteahhit firmalar sorumludur.

Yine aynı yanlış enerji politikasının sonucu olarak Seyitömer santralı tamamen devre dışı kalmıştır.

Gökçekaya'da ancak bir ünite çalışabilir durumdadır.

Bir nolu ünitesi devre dışı kalan Ambarlı Santralı'nın bakımının yapılamayışından dolayı yakında 4 ve 5 sayılı gruplarının da devre dışı kalması sürpriz sayılmamalıdır.

36 milyon kilovatsaat enerji tasarrufu sağlanacağı görüşü yanıltıcı bir açıklamadır Aslında kısıtlama birkaç santral değerinde işgü-

Sonu 8'de

aydınlığa doğru

YAN ÖDEMELER SORUNU TARTIŞILDI

TMMOB'ne bağlı işyeri temsilcilikleri 30 Ocak 1975 Perşembe günü Koordinasyon Kurulu lokalinde toplandı. İşyeri temsilcilikIerinin çoğunun katıldığı toplantıda, yan ödemeler ile ilgili son gelişmeler ve yapılabilecek işler konusunda somut öneriler görüşüldü.

Maliye Bakanlığının 19.12.1975 tarihinde yayınlanan bildirisi eleştirildi. Memleket savunması ve büyük yatırımlar için kaynak yok diyerek teknik elemanların ve diğer personellerin yan ödemelerini kısarken, hakim, savcı ve silahlı kuvvetler görevlilerine verilen yan ödemelerin arttırılmasının ne denli doğru olabileceği tartışıldı.

Yedi aydır hala yan ödemelerin verilmediği İETT gibi işyerlerinin olduğu, İ.Ü. Yapı İşleri Başkanlığı gibi işyerlerinde de yan ödemelerin üç aydır durdurulduğu dile getirildi.

Ayrıca Ankara ve İzmir'de işyeri temsilcilikleriyle yapılan toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda, İstanbul'da "Yan ödemeler ve sendikalaşma" konulu bir forum düzenlenmesine karar verildi. Tarihi ileride tesbit edilecek olan forum için işyerlerinde şimdiden hazırlıklar yapılması, sendikalaşma görüşünün yaygınlaşması için uygun görüldü.

TÜRKİYE EMPERYALİZMİN ENERJİ AJANSINDAN AYRILMALIDIR

yavuz çizmeci

CHP-MSP Hükümetinin istifasından birkaç gün sonra Türkiye, oldukça önemli bir ortaklık (ekonomik ve politik bir ortaklık) içinde yer aldı. Sessiz sedasız. Hükümet içindeki belli itirazlara rağmen...

Bu ortaklık, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma örgütü (OECD) adındaki, merkezi Fransa'da bulunan ve asıl görevi, başta ABD olmak üzere emperyalist ve kapitalist ülkeler arasındaki işbirliğini sağlamak olan, uluslararası sermaye örgütünün bünyesinde kurulan bir ortaklıktı. Ortaklığın adı Enerji Ajansı. İlk bakışta bir haber ajansı izlenimini veriyor. Esasen görevleri arasında, ülkelerin, şirketlerin petrole ilişkin haberlerini toplamak, sistemleştirmek (!) ve Ajansa üye ülkeler lehine (!) kullanmak da var. Ama görevi burada bitmiyor. Haber toplamadan başlayıp, ajansa üye ülkelerin petrol politikalarına ve giderek enerji politikalarına müdahale niteliği alıyor, Bağımsızlık kavramını zedeleyen bir içerik kazanıyor... Tabii Türkiye'nin bağımsızlığını da zedeliyor...

Petrol, ülkemiz için oldukça önemli bir enerji kaynağı. Bu durum, ülkemiz gerçeklerine ters düşen bir enerji politikasının sonucudur bir bakıma. 1950'de petrol tüketimi %6 iken, 1960'ta %15, 1970'te %39 oldu. Yapılan araştırmalar, bu oranın 1987'de, % 60'a yükseleceğini gösteriyor. Enerji politikamızın yanlış olarak da olsa petrole bağımlı hale getirilmesi, doğal olarak petrol konusunda alınacak her kararın titizlikle düşünülmesini gerektiriyor. Kamuoyunda, tüm boyutlarıyla tartışılması, halkımızın çıkarları doğrultusunda kararlar alınmasını gerektiriyor. Enerji Ajansı konusunda da...

ENERJİ KRİZİ VE OPEC

19. yüzyılda ve 20. yüzyılın ilk yarısında sömürgeci ve emperyalist ülkelerin en önemli dayanaklarından biri, ucuz hammadde pazarlarının ellerinde bulunması idi. Başta petrol olmak üzere demir, bakır v.b. hammadde kaynaklarını kolaylıkla ve ucuz olarak temin etmekteydiler. Ne var ki, değişen dünya koşulları, hammadde üreten ülkeleri bilinçlendiriyordu. İran'da, Libya'da, Şili'de, Peru'da hammadde kaynakları kamulaştırılmaya başlandı. Emperyalist ülkeler çareyi askeri darbelerde, cunta hareketlerinde aramaya başladı. İran'da Musaddık'lar, Şili'de Allende'ler devrildi... Dünya değişmeye, Üçüncü Dünya ülkeleri ellerindeki değerin bilincine her geçen gün daha fazla varmaya devam ediyordu. Ülkelerin maddi koşulları ülkeleri buna zorluyordu.

Hammadde üreticisi ülkeler, 1960'larda ve özellikle 1970'lerde bir araya gelmeye başladılar. Emperyalist ülkelere karşı örgütlenmeye başladılar. OPEC bu örgütlenmenin petrol alanındaki örneği oldu. OPEC, yani Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü,1960 yılında beş ülke tarafından kuruldu. 1970'ler de 11 petrol üreticisi ülkenin üye olduğu güçlü bir örgüt haline geldi. Dünya petrol rezervlerinin %70'ini denetimi altında bulundurmaktadır 1970'lerde.

OPEC üyesi ülkeler, örgütlenmenin yararını,kendi kaynaklarına sahip çıkmanın yararını görmüşlerdir.b Özellikle 1972-73 yıllarında petrol fiyatlarını arka arkaya yükseltmişler; özellikle Japonya ve Avrupa ekonomilerini sarsmışlardır. 1973 yılı, enerji krizi yılı olarak damgalanmıştır. OPEC ülkelerinin direnişi ve petrol ambargosu her ne kadar emperyalist ülkelerin ekonomilerini sarsan temel neden değil ise de, onları sarsmıştır.

OPEC, bir araya gelmenin, örgütlenmenin güzel bir örneğidir. Ama hiçbir zaman tamamiyle, tek düze, dayanışmalı bir yapıya sahip olduğu ileri sürülemez. Suudi Arabistan, İran gibi ABD yanlısı ülkeleri de bünyesinde barındırmaktadır. Ve son petrol anbargosuyla AET ve Japonya'ya darbe vururken, son tahlilde ABD'den ve petrol tekellerinden yana olmuştur. Petrol üreticisi ülkelerinin direnişinin bu yanını gözden ırak tutmaksızın şu sonuca varabiliriz: OPEC, emperyelist ülkeleri belli oranda sarsmıştır, ürkütmüştür. Bir İngiliz gazetesinin bu konuda, tam bir buçuk yıl önce dediklerı oldukça ilginçtir:

" Enerje krizinin üstesinden gelmek için ne yapılmalıdır? Yapılacak ilk iş,ABD, AET ve Japonya'nın birlikte çalışmaya çabalamalarıdır. OPEC'in karşısına Petrol İTHAL eden Ülkeler Örgütü ile çıkmalıdırlar."(The Times. Enerji Krizi, 14 Nisan 1973).

İKİ ÖNERİ VE ENERJİ AJANSI:

Petrol tüketen ülkelerin, özellikle em -

Sonu 6'da

yönetim kurulumuzun çalışma programı ilkeleri

Son genel kurulumuzda seçilen yönetim kurulumuz, bir yıllık çalışma programının ilkelerini belirlemiştir. Bu konuda yönetim kurulumuzun benimsediği metni aynen veriyoruz:

1975 yılı çalışma programımızın temel ilkelerini;

- Elektrik mühendisi ve çalışanların bir parçası olan teknik eleman olarak üyelerimizin özgül durumları,
- İçinde yaşadığımız Türkiye ve Dünya koşulları,

belirleyecektir.

Bu koşulları incelediğimizde, genel çizgileriyle görmekteyiz ki:

- Güdümünde bulunduğumuz Batı Bloku, daha açık bir deyişle kapitalist emperyalist dünya derin bir bunalım içine yuvarlanmaktadır. Enflasyon, işsizlik ve ekonomik durgunluk alabildiğine artmaktadır.
- Ekonomik bunalım, ülkemizde etkin bir biçimde yansımaya başlamıştır. Türkiye'deki işsizlik, enflasyon, pahalılık bu bunalımın yaşadığımız belirtileridir.
- Enflasyon, işsizlik, pahalılık üyelerimizin tümünü etkilemektedir.
- Memur olanlar her geçen gün biraz daha yoksullaşmaktadır.
- Özel kesimde çalışanların iş güvenceleri yoktur.
- Serbest çalışanlar proje hizmetlerinin karşılığının yeterli ve eksiksiz olarak alamamaktadırlar.

Değişen dünya koşulları içinde görülebilen en belirgin olgu, çalışanların örgütsüzlüğüne karşılık, sermayenin örgütlülüğüdür.

Çalışma programımız: Sorunlarımıza, çalışanların örgütsüzlüğüne Elektrik Mühendisleri Odası olarak örgütsel gücümüz oranında cevap verici nitelikte olacaktır.

Yönetim kurulumuzun ve oluşturulacak çalışma gruplarının yürütecekleri çalışmaların temel hedefleri şöyle belirlenmiştir:

A- EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN ÖRGÜTLENME:

1- Oda-üye ilişkilerinin geliştirilmesi. Oda çalışmalarına üyelerimizin mümkün olduğunca katılmasının sağlanması.

2- Sendikal hakların elde edilmesi.

3- Anti-demokratik uygulamalarla mücadele.

4- Serbest çalışan üyelerimizin sorunlarına çözüm yolları aranması. İş olanaklarının arttırılması için çevre belediyelerle ilişkilerin geliştirilmesi.

5- Odalar arası ortak çalışma, dayanışma ve güçbirliğinin geliştirilmesi.

6- TMMOB'nin ve teknik elemanların birliğinin güçlendirilmesi.

7- Ekonomik ve demokratik hakların savunulmasında somut sorunlara ilişkin olarak demokratik kuruluşlarla ortak çalışılması.

8- Elektrik mühendisi adayı üniversite öğrencileri ile eğitim sorunu ve oda çalışmaları konusunda ilişki kurulması.

B- UZMANLIK ALANLARIMIZDAKİ ARAŞTIRMA VE ÇALIŞMALAR:

TEKELCİ SERMAYE GİRİŞİMLERİNİ TEŞHİR

1- Ülkemizin enerji sorununa ilişkin çalışmalar.

2- Elektrik-elektronik sanayimize ilişkin çalışmalar.

3- Teknik eğitim konusunda çalışmalar.

C- YABANCI ÜLKELERDEKİ MESLEK ODALARI VE SENDİKALARI İLE İLİŞKİ KURULMASI.

D- SOSYAL ÇALIŞMALARIN DÜZENLENMESİ

E- ŞUBE ÇALIŞMALARINI ÜYELERİMİZE İLETMEK İÇİN YAYIN.

Yurtseverler Faşizme Karşı Birleşiyor

Geçen sayımızda faşist saldırıların arttığını manşet yapmış ve bir ayın bu konudaki haberlerini özetle sıralamıştık. Faşist saldırganlıklar, geçtiğimiz bir ay içinde de aynı biçimde sürdü. Biz yine önemli olayları gazete başlıklarından yaptığımız alıntılarla hatırlatalım:

- Ankara'da bir devrimci öldürüldü.
- Referandum isteyen BEKO işçileri polisle çatıştı.
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin düzenlediği Viranşehir olaylarını kınama mitingini polis dağıttı.
- Celal Kaçmaz işkence sonucu hastahaneye kaldırıldı.
- Kerim Yaman "komando" diye adlandırılan faşistler tarafından öldürüldü.
- Eski Gençlik ve Spor Bakanı AP'lilerin komando beslediğini açıkladı.
- Konya'da komandolar bir gencin üç parmağını kesti.

Dünya devrimci pratiği göstermiştir ki, bu tür saldırıların etkisiz hale getirilmesi, toplumdaki anti-faşist güçlerin işçi sınıfının öncülüğünde örgütlü mücadele vermeleriyle mümkündür. Ülkemizde, emekli bazı subayların katılmasıyla MHP'li avukatların yazıhanelerinde planlandığı anlaşılan faşist saldırıların da etkiziz hale getirilmesi halkçı, anti-faşist, anti-emperyalist güçbirliğinin kurulmasıyla sağlanabilecektir. Ve son günlerde toplumumuzun çeşitli kesimlerinin sözcüsü durumunda olan örgütlerin bu yönde attıkları adımlar sevindiricidir.

Önce Ankara'da 32 demokratik kuruluş, yurtseverlerin birliğini savunan bir bildiri yayınlamıştır. Daha sonra DİSK ve DİSK'e bağlı 13 sendika İstanbul'da bir açıklama yaparak, "Tekelci burjuvazinin kârını sürekli kılabilmek için ücretleri kısmayı, işçi sınıfı ve emekçi halkı baskı altına almayı planladığını, demokratik kuralların işlemesini engelleyecek faşist bir ortam yaratmaya çalıştığını " belirtmiştir. Açıklama şöyle sona ermektedir: "Biz, devrimci sendikalar olarak faşistlerin üniversitelerde ve işyerlerinde giriştikleri kanlı saldırılara karşı, devrimci gençlikle işçi sınıfımızın kurtuluşu doğrultusunda omuz omuza, kararlı tutum ve direnişi göstereceğimizi halkımıza duyururuz."

«İstanbul'un Elektrik Sorunu» Paneli 14 Şubat'ta

Şubemizin düzenlediği "İstanbul'un Elektrik Sorunu" konulu Panel 14 Şubat Cuma günü MMOİK K lokalinde yapılacaktır. Saat 10.00'da açılacak panelde öğleye kadar bildiriler sunulacak, öğleden sonra da bildirilerin ışığında tartışma yapılacaktır.

Panele katılacak bildirici ve tartışmacılar arasında TEK'ndan Gültekin Türkoğlu, ve Cemal Büyükbaş, İETT Umum Müdürü Saffet Gürtav, Elektrik Yüksek Müh.Nusret Alperöz, Sanayi Odasından Ömer Alageyik, YSE'ten Erdinç Ersarı, İşletme Fakültesinden Selçuk Kaplangı, İst. Belediyesinden Vecihi Olut, İller Bankasından Cavit Aktarma ve SMM Turgut Tüfekçi bulunmaktadır.

halk binboğa'yı seçti

TRT'nin düzenlediği Eurovision şarkı yarışmasında Elektrik Yüksek Mühendisi arkadaşımız Ali Rıza Binboğa büyük farkla halkın birincisi olmuştur. Oylamaya katılan 89 bin kişiden 27 bininin oyunu toplayan Binboğa jüri üyelerinin azizliğine uğratılarak ancak dördüncülüğü elde edebilmiştir. Türkiye'yi Avrupa'da temsil edecek şarkıcı, halktan, Ali Rıza Binboğa'nın aldığı oyun üçte birini alabilmiştir. Bu durum, Eurovision jürisi ile ilgili çeşitli söylentileri haklı kılar niteliktedir.

Aydınlığa Doğru, Ali Rıza Binboğa'ya halkçı sanat uğraşında başarılar diler.

SMM'ler toplandı

16. Genel Kurulumuzda alınan karar uyarınca yönetim kurulumuz tarafından toplantıya çağrılan serbest çalışan üyelerimiz 3 Şubat günü odamızda bir araya gelmişlerdir.

Ortak Mesleki Denetim Uygulamasındaki gelişmeleri sürekli izleyecek ve karşılaşılan güçlükler için çözüm önerilerini hazırlayacak komisyon bu toplantıda oluşturulmuştur. Yapılan oylama sonucu serbest çalışan üyelerimizden Yalçın Kaya Necan, Turgut Tüfekçi, Yasin Kerey, Demirhan Büyükışık, Ali Kasım Karaşemis,Hüseyin Turgut Komisyonun asil üyelerine,Erol Açıkgöz,Servet Kumsal, İbrahim Cephanecigil,Enver Ünal da yedek üyeliğe getirilmiştir.

Yönetim Kurulumuz da Alaettin Anahtarcı ile Berkay Günay'ı komisyona atamıştır.

Komisyon ilk toplantısını geçtiğimiz pazartesi günü yaparak yönetim kuruluna sunulacak ilk önerileri saptamıştır.

odalararası çalışmalar

ÖĞRENCİLERİN CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALI

İstanbul'daki 14 mühendis ve mimar odası, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve İçişleri Bakanına, İTÜ'deki öğrencilere yapılan saldırıyı kınayan ve öğrencilerin can ve mal güvenliklerini korumak üzere gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasını isteyen bir telgraf çekmişlerdir. Telgrafın metni şöyledir:

"Bilindiği üzere, dün ülkemize seçkin mimarlar ve mühendisler yetiştiren İstanbul Teknik Üniversitesi'ne ve üniversite öğrenimlerini sürdüren geleceğin mühendis ve mimarlarına, üniversite dışından sağ eğilimli bir grup tarafından bir saldırı düzenlenmiştir.

Bu saldırı sonucu, üniversiteye Rektör tarafından polis çağrılmış, saldırıya uğrayan öğrenciler gözaltına alınarak götürülmüşlerdir.

Ülkemizdeki hükümet bunalımından yararlanan bu kökü dışarıda sağcı cephenin tertiplediği saldırılara üniversite gençliğimiz büyük bir olgunlukla,cevap vermemektedir.

Ülkemiz demokrasisinin bugününü ve geleceğini, yarının mühendis ve mimarlarının can ve mal güvenliklerini tehlikeye sokan bu saldırıları kınar, demokrasinin bir gereği olarak her türlü güvenliğin sağlanmasını istediğimizi bildiririz. Saygılarımızla."

BAĞIMSIZ SAVUNMA POLİTİKASI UYGULANMALIDIR

Amerikan askeri "yardım"ının kesilmesi ile ilgili olarak 13 odanın İstanbul Şube ve temsilcilikleri aşağıdaki açıklamayı yapmışlardır:

sonu 6'da

ulusal kaynaklar kongresi

DEMİR-ÇELİK Sanayiimiz ve Emperyalizm

ulusal kaynaklar kongresi

(TÜRKİYE'DE DEMİR ÇELİK SANAYİİ VE HAMMADDELERİN DURUMU KONULU TEBLİĞİN ÖZETİ)

SUNAN: İLKER AKMAN metalurji mühendisi

A-) DEMİR-ÇELİĞİN ÖNEMİ
VE TÜRKİYEDE DEMİR-ÇELİK

Demir-Çelik her türlü sanayiin temel ihtiyacıdır. Bir ülkenin demir-çelik üretim ve tüketimi o ülkenin ekonomik seviyesini belirleyici özelliklerinden biridir. Ancak ekonomik büyüme gereğitalep edilen demir-çelik ile üretim araçları için talep edilen demir-çelik arasında niteliksel farklılık vardır.

Tebliğde, ulusal ağır sanayi ile demir-çelik arasındaki ilişki ve bu temelden hareketle Türkiye'de demir-çelik ve demir cevheri üzerinde takip edilen stratejik politika ve uygulamalardaki bir takım gerçekler üzerinde duracağız.

I-) DEMİR-ÇELİĞİN
EKONOMİMİZDEKİ YERİ:

3. Beş Yıllık Planda sanayi sektörü, Türkiye ekonomisinin ancak yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Sanayi Sektörü içinde %93'lük bir yer tutan imalat sanayii, yakından incelendiğinde sağlıksız bir sanayileşme politikasının uygulandığını göstermektedir. Çünkü imalat sanayiinin %50'si tükitim malları ile ilgilidir. Ara mallar ise %40 kadar yer tutmaktadır. Yatırım malları imalatı oranı %10'da kalmaktadır. Yatırım mallarının makine imalatı bölümü bütünün sadece % 15'idir.

Konumuz demir-çelik ise ara mallar içinde yüzde 17, tüm sanayi içinde % 6, GSMH içinde % 012 yer tutar.

Bu istatistik bilgilerden şu sonuçları çıkarabiliriz: Türkiye'de üretim araçları üreten ağır sanayi yoktur. Sanayi, tüketim malı ve ara malına yöneliktir. Türkiye'de demir-çeliğin talep sahalarının inşaat sektörü ve ara malı üreten sanayi sektörü olacağı açıktır. Nitekim profil demiri, saç, levha, teneke, tel ve boru gibi ürünler üretimi %80 iken üretim araçları imalatında kullanılan alaşımlı özel çeliklerin üretim oranı ancak %5'tir.

Bu veriler şu düşüncelerin kanıtıdır:

Türkiye'de geliştirilmeye çalışılan demir çelik sanayii Türkiye'nin gerçekten sanayileşmesine ve kalkınmasına temel teşkil etmek için geliştirilmemektedir. Aksine, emperyalizmin çıkarlarına uygun olarak, emperyalist sisteminsosyal işbölümü gereği, geliştirilmeye çalışılan ara malları ve tüketim malları imalatı ile bu gelişimin gerektirdeği alt yapı tesislerinin ihtiyacını karşılamak içindir. Bu nedenle de bu yatırımlar ulusal bir sanayileşmenin başlangıcı değillerdir.

B-) TÜRKİYE'NİN
DEMİR CEVHERLERİ ÜZERİNE:

Türkiye'de demir cevheri talebine karşılık cevher arzı düşüktür. Bu açık, cevher ithaliyle karşılanmaktadır. Oysa, rezerv bakımından yurt içi talebini 30-40 yıl rahatlıkla karşılayabilecek demir cevherine sahibiz. Madencilik bakımından gerekli çalışmaların yapılmamış olması bu potansiyelin etkin olarak hizmete sokulmayış nedenidir.

Divriği ve Hasançelebi'de paletlemeye uygun geniş demir cevheri rezervleri vardır. Paletleme tesislerin yapılması planlandığı halde, uygulama İsdemir'e (İskenderun Demir Çelik tesisleri) cevher sağlanamıyacak şekilde kasten geçiktirilmiştir. Geciktirme, cevher ithalini teşvik edici bir nitelik almıştır.

Divriği'ye 1 milyar 252 milyon liralık yatırımla kurulması planlanan paletleme tesisleri ekonomik değildir, Divriği'de değerlendirmesi mümkün olan cevherlerin Hasançelebi'ye götürülme zorunluğu yılda 31,98 milyon lira ek gidere yol açacaktır. Üretimin yarısının Karabük'e gidecek olması 1 682 500 ton cevherin Hasançelebi Çetinkaya arasında taşınması anlamına gelmektedir ki bu işin maliyeti 67,5 milyon T.L/yıl dır.

Türkiye 1963'e kadar 2 milyon ton demir cevheri ihraç etmiştir. İhracat 1963'den 70'e kadar durmuş, 1970 de ise Türkiye demir cevheri satın alır duruma düşürülmüştür. Bu durum emperyalizmin dünyada ve Türkiye'de uyguladığı politikanın sonucudur. Emperyalizmin ülkemizle ilgili demir cevheri politikasının; kaynakları sömürmekten " demir cevheri satmaya" dönüşmesini anlamak güç değildir. Türkiye'deki demir cevheri rezervlerinin, uluslararası tekellerin iştahını kabartacak miktarda olmayıp ancak yurtiçi ihtiyaçı giderecek kadar olması, emperyalizm için Türkiye'nin cevher satın almasını ön planda tutan bir politikayı avantajlı kılmıştır.

Dünya Bankası ve Uluslararası Kalkınma Teşkilatı raporlarından 1972 yılında Brezilya'ya demir cevheri çıkarmak için 50 milyon dolar kredi verildiği burada üretilecek cevherin pazarını genişletmek amacıyla Türkiye'de yapılacak ERDEMİR tevsiat işine 76 milyon dolar kredi sağlandığı anlaşılmaktadır.

Hammadde bakımından dışarıya bağlı olmanın, emperyalizmin daha fazla kontrolüna girmemizi getireceği ve yurt ekonomisine döviz ve katma değer açısından olumsuz etki yapacağı kuşkusuzdur.

İstatistikler ülkemizde kamu sektörünün cevher üretiminin özel sektöre oranla sürekli düştüğünü göstermektedir. Kamunun bu yönelimi cevher ithalini ve özel sektörün cevher üretimini teşvik edici niteliktedir. Özel sektör, işletmiyor bahanesiyle, kamu sektörünün elindeki cevher yataklarını ele geçirmek isteğindedir.

İSKENDERUN DEMİR-ÇELİK İŞLETMESİ

Türkiye'nin demir-çelik sanayii ve demir çelik politikasının bir yansıması İskenderun Demir-Çelik Fabrikasında görülmektedir.

İSDEMİR işletmelerinin projesi John Mileo Partners İngiliz müşavir firmasının verdiği bilgilere dayanılarak Gipromez(SSCB) tarafından hazırlanmıştır. İngiliz firmasının hazırladığı veriler Türkiye gerçeklerine uymamaktadır.

a-) Projede istenen demir cevherlerinin niteliği, Türkiye demir yataklarına uymamaktadır.

b-) İSDEMİR sinter işletmesi % 1,4 kükürtlü veya daha düşük cevherlerde % 90 - 100 eliminasyon esasına dayandırılmıştır, Oysa bu durum bizim cevherlerimize uymamaktadır. Bu nedenle İngiliz firmasının yaptığı değerlendirme anlamlıdır.

c-) Orta ve Doğu Anadolu Bölgesi yataklarına ait işletmeler Ereğli D.Ç ve Karabük D.Ç ile bağlantılıdır. Bu yatakların İSDEMİR'e cevher yetiştirmeleri imkansızdır. Divriği Demir Madenleri İşletmesi ise 300 bin ton /yıl cevher vereceğini bildirmesine rağmen henüz herhangi bir bağlantıya girişmemiştir Sonuş gene cevher ithalidir.

d-) TKİ'nin İSDEMİR'e verdiği cevaptan anlaşıldığı üzere İSDEMİR'de kullanacağı düşünülen kömürlerinde yurtiçi kaynaklarından sağlanması olanağı yoktur.

e) İSDEMİR'in ihtiyacı olan hammaddelerin tamamının yurtiçinden sağlanacağı düşünülse bile TCDD ve Deniz Yollarının olanakları yeterli değildir. TCDD ihtiyacın ancak %20'sine cevap verebilecektir. Deniz Yollarının bu işe elverişli gemisi yoktur.

İSDEMİR ile ilgili gözlemlerimizin sonucu şöyle özetlenebilir: Emperyalist tekellerin uzantısı John Miles Parteners firması 18,5 milyarlık proje için gerekli teknik bilgi ve dokümanı ya yeterli bir biçimde sağlamamış ya da kasıtlı olarak çarpıtmıştır. DPT, TDÇİ, TKİ, TCDD gibi kuruluşlarla bakanlıkların koordinasyonsuzlukları içindedir. İSDEMİR'in yabancı kaynaklara bağımlı kılınmasında, emperyalizmin dünya politikasıyla yurtiçi kuruluşların politika ve uygulamaları tam bir bütünleyicilik arzetmektedir. Bu bütünleyicilik ulusal kaynaklarımızı emperyalizmin kontroluna sokan iktidarların eseridir.

Bütün bu gerçeklerden sonra sorunların çözülmesi için kısa veya uzun vadeli, reformist veya köklü pekçok çözüm önerisi verilebilir. Bütün bu önerileri burada sıralayıp eleştiriye girmeye gerek yok sanırım. Ancak birçok defa söylediğimiz birkaç temel noktayı belirtmekte de yarar var.

1-) Türkiye'nin gerçekten kalkınması, emperyalizmin istediği biçimde, tüketim ve aramalı imalatı ile değil, üretim araçları imalatının geliştirilmesiyle mümkündür.

2-) Ulusal bir kalkınma en başta ulusal kaynaklara dayanılarak mümkün olur. Emperyalizmin kontrolunda olan ulusal kaynaklarımızın bir kısmının rantabl olarak yurt ekonomisine katılması önlenirken, bir kısmı da yok pahasına metropollerin hizmetine sunulmaktadır. Oysa halkımızın malı olan ulusal kaynaklarımız halkımızın çıkarları doğrultusunda değerlendirilmelidir.

3-) Teknoloji ithaline ve yabancı teknik eleman çalıştırılmasına son verilmeli, teknik elemanların bilgi ve becerilerini halkın hizmetine sunmaları sağlanacak biçimde Devlet Proje Ofisi kurulmalıdır. Müşavir firma adı altında çalışan yerli ve uluslararası tekelci sermaye firmalarının yatırımları kendi politikalarına uygun biçimde çarpıtmalarına ve vurgun sahası haline getirmelerine son verilmelidir.

TRT gerici yönetime devredilemez

Şube yönetim kurulumuz TRT Genel Müdürü İsmail Cem'in göreve getirilmesiyle ilgili kararnamenin reddi girişimleri konusunda görüşlerini bir bildiri ile basına ve kamuoyuna açıklamıştır. Yönetim kurulumuzun Cumhurbaşkanı, başbakan ve parti liderlerine de iletilen görüşleri aynen şöyledir:

"Kendisini 'milliyetçi cephe' diye adlandıran dışa bağımlı finans-kapital cephesi ülkemizde beliren her demokratlaşma hareketini boğma, halktan yana atılan her adımı engellem yolunda elinden geleni yapmaktadır.

'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' dergileri kapatmakta, kitapları toplatmakta, yasal mitingleri zor kullanarak dağıttırmaktadır.

'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' kapitalist sistemin kaçınılmaz hastalığı enflasyonist baskıyı çalışanların sırtına yıkmak için zam üstüne zam yapmaktadır.

'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' sokakta adam vurdurmaktadır.

'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' nin TRT yönetimine saldırısı da bu bütünsellik içinde değerlendirilmelidir.

Ülkenin polisi 'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ'ndeki partilerden birinin üyelerini faşist cinayet sanığı olarak ararken, TRT' yi cinayet tertipçisi diye nitelemek, gerçek suçluları kamuoyunun gözünden uzaklaştırmak amacıyla yapılmıyorsa, mutlaka suçluluk telaşındandır.

Bir cenaze törenine 50 bin kişi katılıyorsa, 50 bin kişinin sol yumrukları da sıkılı olsa, TRT bunu kamuoyuna göstermek zorundadır. Çünkü TRT'nin görevi gerçekleri yansıtmaktır. Halkın eğilimleri doğrultusunda yayın yapmaktır. Çünkü TRT halkın ödediği vergilerle ayakta durmaktadır.

Halkımız 'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ'ne siyasal iktidarı vermemiştir. 'CEPHE', halkında desteğinin kendi arkasında yer almadığını bilmektedir. Halkın eğilimlerinin gerek TRT'de, gerekse seçim sandığında belirmesine engel olmaya çalışmak 'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' nin anti-demokratik niteliğinin bir gereğidir.

'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ', planlı programlı faşist cinayetlerin "karşıt gruplardaki öğrencilerin çatışması" diye verildiği TRT Haber Bültenleriyle yetinmelidir. Bilmelidir ki, gerçekten özerk ve tarafsız bir TRT, 'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ'nin maskesini gerçekleri olduğu gibi vererek halkın önünde daha kısa sürede indirecektir.

EMO İstanbul Şubesi, güvenoyu alamamış bir hükümetin, anti-demokratik 'FİNANS-KAPİTAL CEPHESİ' istiyor diye TRT yönetimini değiştirmesini, halka karşı bir eylem olarak niteler ve yapılması gereken şeyin TRT'nin daha objektif, daha demokrat, daha gerçekçi, daha halkçı bir politikaya kavuşturulması olduğunu belirtir."

seçmeler

yüksel birdal

TEKZİP

24 Ocak 1975

Sanayi ve Teknoloji Bakanının Bursa'da sanayicilere müjdesi:

"Enerji açığımız nedeniyle yapılan enerji kısıtlaması 1975 yılında tamamiyle ortadan kalkacak ve artık sanayicilerimiz korkulu rüyalardan uzaklaşabilecekler."

Bir hafta sonra

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Erhan Işıl, bütün yurtta enerji kısıntısına gidilerek bir ay süreyle elektriklerin belirli sürelerle kesileceğini açıkladı.

NAYLON DÜZEN

Bir gazete haberi:

"Az vergi vermek isteyen firmalara bugüne kadar toplam 10 milyon liralık naylon fatura kesen demirci Ahmet Çalışan ile kendisine yardımcı olan seyyar kundura tamircisi Ramazan Aytaç Mali Polis Ekipleri tarafından yakalanmıştır. Tüm defterleri,naylon fatura koçanları ele geçirilen Ahmet Çalışan bu işi bir rakı parası karşılığına yaptığını, bankada beş kuruşu dahi olmadığını söylemiştir.

Mali Polis Müdürü Vural Yener: Bu kişiler büyük bir vergi ziyanına sebep olmaktadırlar. Şimdi tesbit ettiğimiz firmalar hakkında da soruşturmaya başladık demiştir."

Evet neymiş? "Bu kişiler" büyük vergi ziyanına sebep olmaktaymış. ..Ya "bu kişiler" den naylon fatura alarak devletten milyonlar kaçıranlar kimlerdir? diye merak ederseniz, daha çook merak edersiniz. Onlar cennetlik düzenimizin pek muhterem "hür müteşebbisleri"dirler.

SÖYLE DEMİREL, BUNLAR OLDU MU?

Aşağıdaki satırlar 19 Ocak 1975 tarihli Yeni Ortam'da aynen yayımlandı. Ahmet Kahraman'ın "SÜLEYMAN BEYE TAKDİMDİR" yazısından aktardığımız bu satırları bilgilerinize sunuyoruz:

"Süleyman bey, CEPHE işleriyle meşgul olduğu için Nazi metotlarını incelemeye zaman bulamıyordur belki. Ama kendileri başbakanlık ve yardımcılığını yaptı. Şimdi "Anarşi, anarşi" deyip yurtseverleri mahkum etmeye çalışıyor. Acaba başbakan yardımcısıyken Kızılay Meydanında dergi satan gençleri dağıtmaları için militanları organize etti mi? Ardından polise emir verip "Yakalarında plastik uçlu iğne olanlar milliyetçidir, solcuları dağıtıyorlar, onları yakalamayın" dedi mi? Sonrası da var. Taş, sopa bıçak ve tabancayla toplantılarının dağıtılması için kimlere buyruk verdi? Terör yoluyla öğrenci derneklerinin ele geçirilmesi için herhangi bir harcama yaptı mı? "

TAŞ DEVRİ HAYATI YAŞIYORLAR

Siirt'e bağlı Eruh ilçesinin Demiremek köyünde mağaralarda yaşamak zorunda kalan halk, bir çeşit "taş devri" hayatı sürdürmektedir. Devletin kendilerine konut yapmasını isteyen ancak 20 yıl gibi ... süre taksit ...

Köylerle kim ilgilenir ?..

Bizler İskenderun'un Arsuz bucak ve köylüleri adına ilgililere hitap ediyoruz. 1973 senesinde elektriğe kavuştuk. Muhitimiz turistik ve yayla olduğu için yazın hâkiminden savcısına, doktorundan avukatına ve bütün memleket kodomanları yazlığa geldikleri için elektrik devamlı bulunmaktadır. Fakat kış gelince elektriğimiz kesiliyor. Bütün kışı karanlıkta geçiriyoruz. Köylü olarak bize elektrik kışın daha ziyade lâzımdır. Zira köyün yolları çamurdur ve günler ekseriya havanın kapalı olduğundan zifiri karanlıkta geçmektedir.. elektriğe ziyadesiyle ihtiyaç duymaktayız. Yazın kodomanlar için verilen elektriğimiz kışın neden kesilir.

Gözcüler köyü halkı - İskenderun

BU DA DÜZEN

İlhan Selçuk'a yazılan bir okuyucu mektubu:

"Ben Gaziantep'in Kilis ilçesine bağlı Çapalı köyü halkındanım.

Köyümüz hududa yakındır.

Köy halkı geçimini tarım ve daha çok kaçakçılıkla sağlar.

Kaçakçılık iki türlü yapılır:

Birincisi sırt ve atlı kaçakçılık. Bu çeşit kaçakçılığı fakir ve işsiz halk, yani bizler yaparız.

Bu iş bizi zengin mi eder?

Hayır.

Sadece çoluk çocuk aç kalmasın diye yaparız bunu... Sefalet ve yoksulluk canımıza tak demiştir, ölüm bize vız gelir.

İkinci tür kaçakçılığı para babası zenginler yapar. Suriye'de adamı vardır parababasının, adam malı tedarik eder, malın geleceği gün ve saat belirlenir, hangi hudut kapısından geçecekse o hudut kapısı 'görülür', yani rüşvet verilir. Mal geldiği saatte kamyon gider malın kamyona yüklenmesine hudut görevlileri de yardım eder.

İlimizin ilçemizin 'pasaj' adı altındaki çarşıları kaçak mallarla doludur. Yani anlayacağınız kanunlar yalnız bize uygulanır. Hem de acımasız olarak. Çünkü bizim rüşvet verecek paramız yoktur. Paramız olmadığı için değerimiz de yoktur. Jandarma bizi yakaladığı zaman teslim olup ellerimizi havaya kaldırsak bile ölmeye mahkumuz. Bu bizim değişmez kaderimiz."

emperyalizmin enerji ajansı

Başı 2'de

peryalist ülkelerin OPEC'e karşı iki öneri si vardır. Biri, Fransa'nın. Üretici ve tüketici ülkelerin bir araya gelerek yürütecekleri bir çalışma. OPEC'te bu öneriyi desteklemektedir.Ama, ABD ve diğer ülkeler, üretici ülkelerle pazarlık etme durumunu istemediklerini belirterek bu öneriyi reddetmişlerdir.

Diğer öneri ,ABD'nin önerisiydi.Enerji Ajansı. Fransa'nın ve İskandinav ülkelerinin dışarda kalmalarına rağmen kuruldu. Türkiye'yi de içine alarak.

Aslında,petrol ambargosu karşısında emperyalist ülkelerin yapacağı üç şey vardı:

1-Petrol üreticisi ülkelere tehditler savurmak,

2-Yeni enrji kaynakları aramak,

3-Yeni örgütlenmelere (organizasyonlara) gitmek.)

Bunlardan birincisini, tehditleri başta Kissinger olmak üzere, ABD'nin ileri gelen bakanları ve bu arada ABD Başkanı Ford fazlasıyla yaptılar. Orta Doğu'ya silahlı müdahalede bulunabileceklerini açıkça söylediler. İkinci ve üçüncüsünü de Enerji Ajansı ile gerçekleştirme yolundalar.

TÜRKİYE'NİN YERİ:

Türkiye'nin Enerji Ajansı içindeki yerini belirtmek için Enerji Ajansının yapısına,amaçlarına, yönetimine ve işleyişine bakmak yeterlidir.

Enerji Ajansında 16 ülke vardır. ABD, Federal Almanya, İngiltere, Japonya, Kanada . . . gibi ülkeler. Ajansın toplam 148 oyu vardır. Ve Türkiye bu oylardan ancak dördüne sahiptir. ABD 51, Japonya 18, Federal Almanya 11 oya sahiptir. Toplam 80 oy ile yalnız bu üç ülke Enerji Ajansını yönetebilir.

Ve dört oy hakkı ile bu emperyalist ekonomiler karşısında Enerji Ajansından Türkiye lehine bir karar beklemek hayalcilik olur.

Ajansın 4 önemli ve özel komitesi vardır. Başkanlıkları ABD, Hollanda, İngiltere ve Kanada tarafından paylaşılmıştır.

Ajansın amacı ise tüzüğün 25. 26.27.37. vb. maddelerinde açık olarak belirtilmektedir:

- Uluslararası şirketler, ulusal şirketler, bütünleşmemiş şirketler ve uluslararası petrol endüstrisinde önemli bir role sahip diğer kuruluşlar,
- Petrol stokları, şirketin mali durumu, yatırımları, belli başlı ham petrol kaynaklarıyla yapmış olduğu anlaşmanın içeriği, üretimi, üretimde beklenen değişiklikler,ham petrolün dağıtım biçimi ve koşulları ve ajansın isteyeceği diğer bilgileri,

Enerji Ajansına verilecektir.

- Yeni enerji kaynakları aranacaktır.
- Arz ve talep konularında petrol tekelleriyle bağlantı kurulacaktır.
- Petrol ambargosu konulduğu takdirde, Ajansa üye ülkeler ellerindeki petrolü paylaşacaklardır.

Amaçlara Türkiye açısından bakarsak:

- TPAO elindeki tüm bilgileri, kullanılmak üzere ajansa gönderecektir.
- Libya ile yapılan petrol anlaşması gereğinde Ajansa üye ülkeler için değerlendirilecektir.
- Petrol ambargosu konduğu takdirde, Türkiye elindeki petrolü, örneğin ABD ile paylaşacak ve hatta giderek aynı ambargo Türkiye'ye de uygulanacaktır.

Daha daha . . . Bir haşhaş sorunu, bir kıta sahanlığı sorunu çıktığında, "petrol ithal etmeyiz. Ataş'ın üretimini durdururuz." tehditleri savuran BP, MOBİL, gibi şirketlere bilgiler gönderilecek, zor günlerde onlara güvenilecektir. . .

Birkaç ay geriye bakmak, MOBİL'in,BP'nin tavrını hatırlatmak bile Türkiye'nin yerini kolaylıkla belirleyecektir. . .

Ülkemizi ziyareti büyük yankı uyandıran Libya Başbakanı Callud'un, Türkiye'nin Enerji Ajansına girişi konusundaki cevabı ilginçtir. Cevabı, gençlerimize ve halkımıza bırakmaktadır Callud. . . OPEC üyesi ilkelerin görüşü de Enerji Ajansının dağıtılması doğrultusundadır.

. . . .

Amacı, yapısı, işleyişi ve yönetimi ile Enerji Ajansı, Türkiye'nin enerji politikasına doğrudan bir müdahale ve denetleme aracıdır. Zaten var olan müdahale ve denetim , Enerji Ajansıyla pekişmektedir. Aynı zamanda Ajansa girmekle Türkiye, Üçüncü Dünya ülkelerinin karşısında, emperyalist ülkelerin yanında yerini almaktadır.

Oysa, Türkiye verdiği bağımsızlık savaşı ile Üçüncü Dünya ülkelerine örnek olmuştur. Bağımsızlığını zedeleyen Enerji Ajansından çıkmalı, Üçüncü Dünya ülkeleri yanında yerini almalıdır.

odalararası

Başı3'de

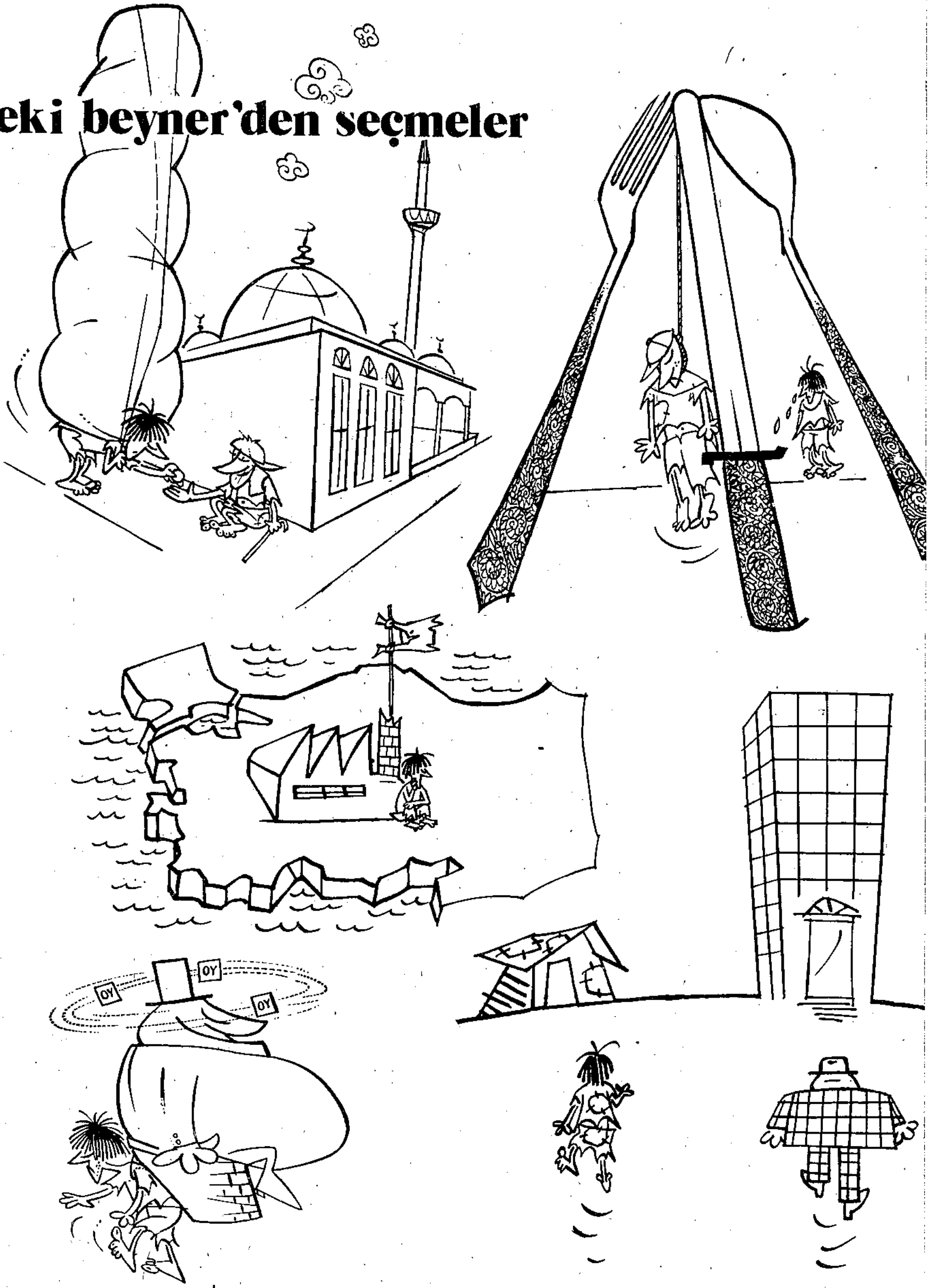
ABD Başkanı Ford ve Dışişleri Bakanı Kissinger'in karşı görünüyor olmasına rağmen ABD Kongresinin Türkiye'ye yapılan askeri yardımı kesmesi, temelde aynı amaca yönelik ve birbirini tamamlayan bir politikanın ürünleridir.

ABD, elde kalmış, geçerliliğini yitirmiş silahlarını "askeri yardım" adı altında yutturmakta, üsleri, ikili anlaşmaları ve NATO aracılığı ile ülkemize, Orta Doğu'daki çıkarlarının bekçiliğini yaptırmaktadır.

ABD'nin yardım kesme oyunları ile uyguladığı sindirme ve baskı altına alma politikasına "artık dur" denilmelidir.

Ülkemiz, ABD çıkarlarının zorunlu bekçisi değildir.

NATO'dan çıkılmalı, ikili anlaşmalar iptal edilmeli, ABD üsleri ülkemizden çıkarılmalı ve bir an önce bağımsız ulusal güvenlik ve savunma politikasına adım atılmalıdır.

DUYURU

Değerli hikaye ve roman yazarı

erdal öz

8 Mart Cumartesi günü saat 14.00'te odamız lokalinde üyelerimizle bir tanışma ve sohbet toplantısı yapacaktır.

Erdal Öz'ün kitaplarını da imzalayacağı bu toplantıya tüm okuyucularımız davetlidir.

BAYKURT HALA KİTAP TOPLATAN ZİHNİYETİ SERT BİR DİLLE YERDİ

Orhan Kemal, Rauf Mutluay, Bekir Yıldız, Kemal Bilbaşar, Fakir Baykurt gibi yazarlarımızın 25 kitabının "sakıncalı" görülerek il halk kitaplıklarına alınmayışını Fakir Baykurt sert bir dille yermiş, "Devlet hizmeti derebey kafasıyla yönetilemez" demiştir.

Baykurt, Kültür Bakanı Nermin Neftçi'ye yazdığı açık mektubunda şunları eklemiştir: "Devlet bir yargıç kararı olmadığı halde bazı kitapları zararlı görenlerin değil, bu kitapları yazanların, basanların ve okumak isteyenlerin de devletidir."

Öte yandan, Kocaeli Emniyet Müdürü Salih Urgancıoğlu basına yaptığı bir açıklamada, İzmit'te geçen 1974 yılında 4834 "yasaklanmış" kitap, mecmua ve gazetenin toplandığını bildirmiştir.

her ay bir kitap

FAŞİZM DENİLİNCE: DİMİTROF

ersin kaya

SEÇME ESERLER I /Georgi Dimitrof/ Temel Yayınlar/360 sayfa/ 25 lira.

Son birkaç yılda Türkiye devrimcilerinin gündeminden yok olmayan bir konu var: Faşizm.

Halkın, sömürücüler cephesine karşı örgütlü mücadelesi hız kazandıkça, karşıdevrimci cephenin baskıcılığı, anti-demokratikliği, terörizmi de yoğunlaşır. Sermaye cephesinin saldırganlığı artar. Bu saldırganlık bazen parlamenter bir görünümün ardında kalır. Bazen de Hitler'in çizmelerinde, Türün'lerin işkence tezgahlarında barbarlığın en somut noktasına ulaşır.

Dimitrof'un toplumcu girişimlerini karalamak amacıyla büyük bir yanlışa düşen, tüm Bulgar halkını "vahşi" diye niteleyen Alman Burjuvazisi, hak ettiği cevabı duruşmalar sırasında Dimitrof'tan alır:

"Basın bana her fırsatta küfür etmekle kalmıyor - bu beni hiç ilgilendirmiyor- fakat benimle ilgili olarak Bulgar halkına da "vahşi, barbar" deniliyordu; bana "şüpheli bir Balkan şahsiyeti", "vahşi Bulgar" adları takılıyordu; bu yüzden ben bunu ses çıkarmadan geçemem."

"Bulgar faşizminin vahşi ve barbar olduğu doğrudur. Fakat Bulgaristan işçileri ve köylüleri, Bulgaristan halk aydınları kesinlikle vahşi ve barbar değillerdir. (....)Bulgaristan'da yalnızca faşistler barbar ve vahşidir. Fakat size soruyorum sayın başkan, hangi ülkede faşistler barbar ve vahşi değildir ki?"

Türkiye'de halkımızın demokrat eğilimleri, anti-emperyalist eğilimleri giderek yaygınlaşmaktadır. Faşizmin, Türkiye devrimcilerinin gündeminden eksilmeyişi de bu gelişimin bir sonucudur denilebilir. İleriye doğru güçlenmenin, daha gerici ve daha sert bir tepkiyi davet edeceğini söylemek, bir müneccim tahmini değildir elbette.

Dimitrof, faşizmle hem tek başına, dişe diş mücadeleye girişmiştir, hem de halkının anti faşist savaşının en ön safında yer almıştır.

Seçme Eserler'de faşizmle mücadele konusunda temel öğretiyi veren pekçok belge toplanmıştır. Dimitrof'u ve mücadelesini öğrenmek isteyenler için vazgeçilmez bir kitap...

başyazı

elektrik kısıntılarının

Başı 1'de

cü kaybına sebep olacaktır.

Ülkemizde voltaj ve frekansın çok büyük değişikliklere uğraması ve zamanı belli olmayan kesintiler bir kısım emperyalist firmalara yeni sömürü alanları açmıştır:

Hastane, hava limanı gibi hayati önem taşıyan yerlerde en kısa kesintiler büyük zararlara sebep olmaktadır.

Sanayi sektöründe üretim akışının durmasıyla sistemi felce uğrayacak kuruluşlar vardır.

Orduda, büyük banka ve kuruluşlarda frekans ve gerilim değişikliklerinden işe yaramaz hale gelen kompütürler bulunmaktadır.

Arka arkaya gelen kesintiler sonrasında bir kısım yabancı şirketlerin temsilcileri bu tür kuruluşları dolaşarak, sürekli besleme sağlayan, gerilim ve frekansı sabit tutan statik invertör, kesintisiz besleyici cihazlarının pazarlamasını yapmaktadırlar.

Dışa bağımlı enerji politikasının gözlerden uzak tutulan bir başka önemli yanı ise, enerjinin külfetini yüklendiği halde halkımızın %61 inin enerji üretiminden yararlanamamasıdır.

Dışa bağımlı ekonomi - politiğin uygulandığı ülkemizde, bu yapı icinde kalındıkça enerji sorununa ülke çıkarları doğrultusunda gerçekçi ve uzun vadeli bir çözüm getirilmeyeceği açıktır.

Bütün bu koşullar altında enerji sorununun çözümü için önerilerimizi kamuoyuna bir daha duyurmayı yararlı görüyoruz:

1 — Tüm linyit ve taşkömürü yataklarımız bilimsel bir şekilde değerlendirilmeli ve özel sektörün elindeki işletmeler kamulaştırılmalıdır.

2 — Mevcut hidrolik potansiyelden yararlanma çalışmaları hemen başlamalıdır.

3 — Elektrik enerjisi tek elde ve TEK bünyesinde toplanmalı ve büyük santralların yapımı TEK'na verilmelidir.

4 — Enterkonnekte sistem enerji verecek küçük bölge santralları hemen inşa edilmeli, Dünya Bankası ve benzeri emperyalist kuruluşlarla yapılan sözleşmeler iptal edilmelidir.

5 — Asıl görevi (başta ABD olmak üzere) emperyalist ve kapitalist ülkeler arasındaki işbirliğini sağlamak olan Enerji Ajansı'ndan derhal çıkılmalıdır.

(Elektrik kısıntılarının yeniden başlaması dolayısıyla EMO İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu'nun kamuoyuna açıklamasıdır.)

aydınlığa doğru

DUYURU

Yönetim Kurulumuz, yabancı dil öğrenmek isteyen bir kısım üyelerimizin isteğini de göz önüne alarak ilgili kuruluşlarla öngörüşmeler yapmıştır.

Buna göre haftada üç gün 2'şerden toplam 6 saatlik kurs için klasik türde eğitim yapan Limasollu Naci (yalnız İngilizce), 250 T.L./ay, audio-visual araçlarla eğitim yapan DİLKUR (İngilizce, Fransızca, Almanca) 325 T.L./ay isteyecektir.

Söz konusu kurslar, 4 aylık dönemlerle tekrarlanmakta ve kayıt olacak herkesten 4 aylık kurs ücretini ödeme taahhüdü talep edilmektedir. Yeni kurs dönemi Mart ayında başlayacaktır.

Kursa katılmayı dileyen üyelerimizin hangi dili hangi dersanede öğrenmek istediklerini Şubat ayı içinde Şubemize yazdırmaları gerekmektedir.

üyelerimizden

Üyemiz Sayın Bahattin Gençal, Sayın Bayan Işıl Usta ile Bahçelievlerdeki evlerinde 25 Ocak günü nişanlanmıştır. Arkadaşımıza ve nişanlısına mutluluklar dileriz.

Arkadaşımız Sayın Ahmet Akküçük, Sayın Bayan Elif Aksoy ile 7 Şubat Cuma günü saat 16.30 da Beşiktaş Evlendirme Memurluğunda hayatını birleştirmiştir. Genç evlileri kutlarız.

ACI KAYBIMIZ

Üye arkadaşımız Sayın Engin Canbesler'i kaybetmiş bulunuyoruz.

Canbesler 1934'te doğmuş, 1959'da İstanbul Yıldız Teknik Okulunu bitirmişti. Son olarak PTT Telefon Başmüdürlüğünde Proje mühendisi olarak çalışıyordu.

Rahatsızlığı nedeniyle kaldırıldığı Cerrahpaşa Hastahanesinde ölen arkadaşımızın yakınlarına başsağlığı dileriz.

[GENEL KURULUMUZ FAŞİST SALDIRILARA]

Başı 1'de

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk özetle şöyle demiştir:

"Bugün ülkemizde halktan yana herkese karşı saldırılar yapılmakta, çalışanlar üzerindeki baskılar sürdürülmektedir. Dış güçlerin sömürü girişimleri sürmektedir.

Bir yandan sözde yabancı uzmanlara 90-100 bin lira aylıklar ödenirken bir yandan Libya'ya nitelikli teknik gücümüzü göndermenin kimin yararına işlediğini biz çok iyi biliyoruz.

Biz sendikal haklarımızı istiyoruz. Sendikal haklar mücadelesiz alınamaz. Biz bu mücadeleyi yapacağız.

Halk yararına girişimlerimizi ne faşist saldırılar ne de milliyetçi cephe önleyemeyecektir.

Teknik elemanların birliğinin önümüzdeki yıl halktan yana mücadelede halkla bütünleşeceğine inanıyoruz.

EMO İstanbul Şubesinin Teknik elemanların birliği konusunda önemli katkıları olmuştur. Bu genel kurulun da aynı yolda başarılı sonuçlar sağlayacağına inanıyorum."

Teoman Öztürk'ten sonra söz alan EMO Genel başkanı Ahmet Varol kısa konuşmasında, yeni seçilecek yönetim kurulunun da önceki yönetim kurulu gibi, kendi insan gücümüze ve kendi ulusal kaynaklarımıza dayalı enerji politikasını savunacağına ve bu yönde çalışacağına inancım tamdır." dedi.

Genel Kurul başkanlık divanı TBMM Başkanı sayın Kemal Güven, Başbakan Sayın Sadi Irmak, TSİP Genel Başkanı Sayın Ahmet Kaçmaz, AP Genel Başkanı Sayın Süleyman Demirel, İstanbul Valisi Sayın Namık Kemal Şentürk'ün, TÜTED, Teknikerler Derneği ve Odalardan gelen başarı mesajlarını Genel Kurula ilettikten sonra çalışmalara geçildi. Çalışma raporunun okunması ve eleştirisi ile yönetim kurulunun aklanması tamamlandı.

Sunulan önerilerden biri ışığında kurulan komisyon, raporunu Genel Kurula sundu. Genel Kurulun kabul ettiği ve kamuoyuna açıklanmasını benimsediği görüşlerde, "Son günlerde çalışanlar üzerindeki baskıların arttığı ve anti-demokratik girişimlerin yoğunlaştığı işçilerin sendika seçme özgürlüklerinin kısıtlandığı, dergilerin toplatıldığı, öte yandan sermaye grupları lehine para değerinin ayarlandığı belirtilerek "milliyetçi cephe" girişimlerinin hükümetin kurulmasını geciktirdiği açıklanıyor, erken seçime girilmeksizin hükümet sorununa çözüm bulunamayacağı savunuluyordu.

Genel Kurulumuzun aldığı bir kararla da seçilecek yönetim kuruluna SMM üyelerimizin sorunlarını çözme yolunda çalışmalar yapacak bir komisyon kurma görevi verilmiştir.

Gündemin seçimler maddesinde yeni dönemde görev yapacak yönetim kurulu ve denetleme kurulu üyeleri belirlenmiştir.

Yüksel Birdal, Selçuk Esen, Karabey Kalkan, Yavuz Çizmeci, Berkay Günay, Gönül Taylan ve Ali Hikmet Erol'dan oluşan yeni yönetim kurulunda, Yüksel Birdal Başkan, Selçuk Esen 2. Başkan, Yavuz Çizmeci Sekreter, Karabey Kalkan Muhasip üye seçilmişlerdir.

Denetleme kurulu ise, Atilla Özsöz, Erdinç Ersarı ve Arif Soran'dan oluşmuştur.

memurlar sendikal hak istiyor

başı 1'de

li çalışmalara başlamıştır. Şubat ayında ülke çapında çeşitli toplantı, forum ve gösteri yürüyüşü düzenleyeceklerini açıklayan Töb-der yöneticileri, 16 Şubat 1975 Cuma günü de İstanbul'da bir yürüyüş yapacaklarını söylemişlerdir.

Öte yandan, devlet memurlarının siyasal, sendikal ve ekonomik haklarını korumak amacıyla Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DER) isimli bir dernek kurulmuştur. Dernek kuruluş amacını, "tüm çalışanların sendikalaşması ve birliği yolunda vereceğimiz mücadeleye demokrasi mücadelesinin önemli bir parçası olarak bakıyor ve bu uğurda tüm ilerici demokratik kuruluşlarla omuz omuza bir dayanışma içinde olacağımızı biliyoruz." şeklinde açıklamıştır.

Tüm-der'in işçi-memur ayrımı konusundaki görüşleri şöyle özetlenmektedir:

"İşçilerin memurlardan fazla ücret alması, sanki işçiler için bir suçmuş gibi gösterilmekte ve suni olarak işçi-memur düşmanlığı yaratılarak hedef saptırılması yaptırılmak istenmektedir. İşçiler haklarını, kanları, canları pahasına sendikal mücadeleyle almışlardır. Biz memurlar da onların bu mücadelesini her zaman için destekleriz. Memurlara sendika kurma hakkını vermemekte direnen zihniyet çağ dışı ve gerici bir zihniyettir."

BASKIYA GİRERKEN ALDIĞIMIZ HABERE GÖRE, SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI, ÖĞRETMENLERİN SENDİKAL HAKLARINI ELDE ETMEK DOĞRULTUSUNDA YAPACAKLARI YÜRÜYÜŞLERİNİ YASAKLAMIŞTIR.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL/TELEFON: 485052 / SAYISI 100 KURUŞ/YILLIK ABONESİ 10 T.L./ EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR/AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR BASKI KARACA OFSET/ İLAN FİYATI: CM^2 5 T.L. SON BASKI TARİHİ: 14-2-1975

ARALIK–OCAK
1975
YIL 1 SAYI 9-10
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

16. GENEL KURULUMUZ TOPLANIYOR

E.M.O. İstanbul Şubesi 15. Dönem Yönetim Kurulunun görev süresi sona ermiştir. 15. Dönem Yönetim Kurulunun çalışmaları nın tartışılacağı ve 16. Dönem Yönetim Kurulunun seçileceği Genel Kurul toplantısı 19 Ocak 1975 pazar günü saat 10.00 da Galatasaray Lisesi Tevfik Fikret Konferans Salonu'nda yapılacaktır.

Ülke sorunlarımızın enine boyuna tartışılacağı Genel Kurulumuza tüm üyelerimizin katılması yönetim kurulumuzun içten dileğidir.

FAŞİST SALDIRILAR ARTTI

iki yurtsever daha öldürüldü

Tekelci sermayenin hazır kuvveti faşistler son günlerde saldırılarını iyice yoğunlaştırdılar. Son bir buçuk ayın gazete başlıklarını bir gözden geçirirsek, şu olayları hatırlarız:

- Faşistler ODTÜ ve Hacettepe'yi bastı. 28 yaralı var. Ülkü Ocakları Başkanı, "Bu tip hareketler devam edecek" dedi.
- Komandolar, Maden Fakültesi'ni bastı.
- Aksarat İTİA'de boykot taraftarlarına komandolar saldırdı.
- Ülkü Ocakları Pendik'te hadise çıkardılar.
- Ankara İTİA'da komandolar bir öğrenciyi dövdü.
- Atatürk Öğrenci Sitesi'nde komandolar iki öğrenciyi yaraladı.
- Sağcılar İktisat, Tıp ve Hukuk Fakülteleri'nde olay çıkardı.

Bu türden başlıkların, daha da çoğaltılması mümkündür.

Saldırılar sadece yaralamalarla da bitmedi. Kısa süre içinde iki yurtsever öldürüldü. Adana'da Ecevit'i dinlerken hücüma uğrayan işçi Hüseyin Örek ile İstanbul'da faşist güruhu tarafından DMMA öğrencisi Şahin Aydın, halkçı cephenin şehitleri arasına katıldılar.

Toplumumuzdaki gelişimi durdurmak isteyen gerici cephenin saldırganlığı, parlamenter baskıcı düzeni açık faşizme dönüştürmek, pahalılık ve enflasyondan işsizlikten bunalan halkımızın dikkatini başka alanlara kaydırmak amacını taşımaktadır.

başyazı

bir çalışma yılı biterken

Yönetim Kurulumuz bir yıllık çalışma dönemini bitirdi. Gazetemiz de 10. sayısına ulaştı.

Aylık yayın organımız Aydınlığa Doğru' nun hazırlanışını, bu alanda çalışanların gözlemlerini ve önerilerini, gazetemizin ayrıntılı bir öz eleştirisini sunmayı hem çalışmalarımızı sergilemek hem de bu dalda gelecekte çalışma yapacaklara yazılı bir belge bırakmak amacıyla, yararlı sayıyoruz.

Aydınlığa Doğru bir yayın kurulunun ön çalışmalarıyla hazırlandı. İlk toplantılarda en kaba çizgisiyle yayın politikası saptandı. Gazetemiz, yurtsever elektrik mühendislerinin sesi olmalıydı. Ülkemizin, halkımızın sömürülmesine, geri bıraktırılmasına karşı mücadele vermeliydi. Türkiye'deki "demokrasi" nin özgürlükler bakımından gelişmesi de halkımızın sömürüden ve yoksulluktan kurtulmasını getirecekti. Öyleyse yayın hedefimizin yoğunlaştığı bir nokta da burası olmalıydı. Ancak ilkeleri gerçekleştirmeye çalışırken bir teknik eleman yayını çizgisi aşılmamalıydı. Yani özellikle çalışma alanımız mühendislik ile ilgili konularda sesimize ağırlık verilmeli, emperyalizmin girişimleri, somut olarak sergilenmeliydi.

Genel düşünceleri uygulamada zorluklarla karşılaştık zaman zaman. Mühendislik haberleriyle, mühendisleri meslek bakımından ilgilendirmeyen haberler arasında bir dengeyi sağlayamamak, günlük basında yer alan haberlerin tekrarına çokça yer vermek, uzun makalelerin çokluğundan ötürü gazetenin okunma şansını azaltmak ve sayfa düzeni kötülüğü, resim azlığı gibi biçimsel sorunlar başlıca endişemiz oldu. Bu konuda değişik görüş açılarına sahip okurların yargılaması farklı olacaktır. Biz, yargılamaların objektif

sonu 12'de

iett paneli düzenleniyor

E.M.O. İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu" Elektrik Hizmetleri Yönünden İETT'nin Bugünkü Durumu ve Reorganizasyonu" konulu bir panel düzenlemeye karar vermiş ve ön hazırlıklarına başlamıştır İstanbulluların hayati ihtiyaçları bakımından çok önemli bir yeri olan İETT hakkında çeşitli kesimlerden gelen eleştirilerin yoğunlaştığı bir Dönemde konu yu en geniş boyutlarıyla irdeleme ve halkımız yararına en olumlu çözümlemeye ulaşma ilkelerinden hareket eden yönetim kurulumuz, panele üniversitelerin ve yüksek okulların elektrik, iktisat ve işletme bölümlerini, İstanbul Belediyesini, TEK'nu, YSE'i, İller Bankası'nı, İstanbul Sanayi Odası'nı ve İETT'yi temsilci göndermeye çağırmıştır. 14-15 Şubat günleri M.M.O.İ.K.K. lokalinde yapılacak panele bugüne dek İstanbul Belediyesi, T.E.K Sanayi Odası,

Ayrıca odamız İstanbul'da serbest çalışan üyelerimizi de bir temsilci ile panele katılmaya çağırmıştır. S.M.M üyelerimizden de olumlu karşılık alınmıştır.

Panel ile ilgili ayrıntılı program kesinleştiğinde gazetemizde de yayınlanacaktır.

özür

Genel Kurul hazırlık çalışmalarının yoğunluğundan ötürü Aydınlığa Doğru' nun Aralık ve Ocak sayılarını birleştirmek zorunda kaldık. Gecikmeden ötürü okurlarımızdan özür dileriz.

1975'in

bağımsızlık, demokrasi, özgürlük mücadelesinde "Aydınlığa doğru" bir yıl olmasını dileriz.